

Formanden: I går udtalte jeg håb om, at vi kunne færdigbehandle denne sag i løbet af dagen. Jeg nærer samme håb i dag.

Ømann: Man skal vel være meget dristig for at påstå, at debatten i går gav nogen klaring på de afgørende punkter; den gjorde det ikke engang på det øjensynlige punkt, der hedder økonomien, det eneste punkt, tilhængerne har som argument. Jeg skal ikke holde et langt foredrag om økonomi, men har dog lyst til at ride op.

Jeg vil gerne anerkende, at der er en utvivlsom fordel for landbrugseksporten, hvis vi melder os ind i fællesmarkedet. Men jeg vil også gerne fremhæve, at der er nogle alvorlige modposter, som vi ikke har tal på. Hvor stort bliver vort kontingent for at være medlem af den forening? Hvor meget vil det ekstra bureaukrati koste os? Ja, det får vi et svar på om nogle dage, for så vidt det er muligt, fra markedsministerens side. Hvad vil den høje kornpris betyde for landbrugets struktur? Hvad ved vi om de landbrugsordningers varighed, de landbrugsordninger, som er hovedargumentet for, at tilhængerne vil ind i fællesmarkedet? Og hvad ved vi om jordpriserne andet, end at der forudses jordprisstigninger på flere hundrede milliarder kr., jordprisstigninger, som naturligvis, hvis der ikke gøres noget — og der er intet gjort i denne sag — vil tilfalde de nuværende ejere og modsvarende skal betales af alle andre borgere her i samfundet?

Der er altså så store tvivlsposter i hele dette regnestykke, selv for landbruget, at man må sige: Ja men hvordan bliver den sociale fordeling efter dette? Tager vi befolkningsgruppe efter befolkningsgruppe, hvem vil så have gavn af dette her? Ja, vi ved, hvem der støtter sagen ivrigst: det gør vel de, der er mest velhavende, og det gør de, der er så heldige at besidde jord, ejendom for øjeblikket. Og så kan vi også groft sige, at det er resten af befolkningen, som det måske vil dryppe på meget indirekte, men som vil komme til at betale hovedparten af omkostningerne, mens hovedparten af gevinsten vil tilfalde et fåtal.

Det bliver jo ikke bedre, når man ser på industrien. Her ved vi, at der vil komme

utvivlsomme omkostningsforbedringer; det er sagt, at vi bliver udsat for en karsk konkurrences vind. Det kan også over-sættes til, at det bliver sværere at være arbejder i dette land, og at det bliver sværere at forhandle lønninger.

Det blev endvidere antydnet i går, at modstanderne af fællesmarkedet talte meget lidt om den situation, at vi stod udenfor. Det har nogle måske gjort, fordi de ikke anser det for en katastrofe at stå udenfor. Men jeg skal da ikke dølge, at i denne situation, hvor praktisk talt hele erhvervslivet har indstillet sig på at komme ind, kan der komme overgangsvanskeligheder. Og der er heller ingen grund til at fortie, at der i det kommende budget ikke regnes med en landbrugsstøtte på 1.400-1.500 mill. kr., og at der på en eller anden måde skal gøres udveje for en støtte, hvis vi siger nej. Nu kan man jo for det første benytte denne lejlighed — denne gudbenådede lejlighed kan man sige, i tilfælde af et nej — til at lægge landbrugsstøtten om, så at den virkelig gavner et fremtidigt dansk landbrug. Jeg vil ikke påstå her, at støtten således omlagt skal være mindre; det må vi se på.

Men det er den kontante udgift, man fra tilhængerside er så bange for, og som man henviser til. Ja men er det da så uoverkommeligt? Er det sådan, at man kan stå her og holde dommedagsprædikener i den anledning? Ja men hvad er det for en størrelsesorden? Der er flyttet skatter ifølge de sidste forslag på rundt regnet et par milliarder kr., men må jeg fremhæve en anden ting. Hvert år stiger jordværdierne, ejendomsværdierne herhjemme med 15-16 milliarder kr. Selv om man derfra trækker den reelle bygningstilvækst, er der tale om kolossale stigninger. Det giver en reserve. Der snydes hvert år i skat, 10-12 milliarder kr. Ja men disse tal er jo af en helt anden størrelsesorden end det, som tilhængerne står her og forskrækker os med.

Jeg tror ikke, at man med sandheden — og jeg havde nær sagt hæderligheden — i behold kan komme til nogen anden økonomisk konklusion vedrørende fællesmarkedet end den, som vismændene er kommet til, nemlig at set på lidt længere sigt er forskellen mellem ude og inde ringe i forhold